

RTU studiju kurss "Sarpdisciplinārā semiotika"**33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	DE0714
Nosaukums	Sarpdisciplinārā semiotika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles; Brīvās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Larisa Iljinska - Doktors, Profesors
Mācītspēks	Marina Platonova - Doktors, Institūta direktors Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss ir vērsts, galvenokārt, uz studējošajiem, kuri vēlas veikt pētījumus kādā no semiotikas aspektiem. Pašlaik semiotika ir viena no nozarēm, kas attīstās ļoti strauji. Tā rada valodu pētīšanas zinātnisko metodi, iekļaujot zīmju procesu un jēgpilnās komunikācijas, datorzinātņu un inženierzinātņu pētījumu. Studiju kurss sniedz ieskatu zīmju un simbolu pētījumu jomā, kas ir komunikācijas neatņemamā sastāvdaļa. Kopā ar ievadu par metožu veidiem, kas ir pieejami mūsdienu semiotikas zinātnē, studiju kurss ietver arī cilvēka izziņas un komunikācijas pamatteoriju pētījumu.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt studējošajiem visaptverošu ievadu semiotikā. Studiju kursa uzdevumi: 1. veidot studējošo izpratni par dažādiem semiotikas jautājumiem; 2. paaugstināt studējošo apzināšanās par valodu, kā zīmes sistēmu, ņemot vērā valodiskās un nevalodiskās semiotikas sistēmas; 3. attīstīt studējošo prasmes izmeklēt attiecības starp prātu, cilvēka uzvedību un valodu, kā arī starp valodu un dažādiem zīmes veidiem.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursa laikā studentiem ir jā sagatavo un jā iesniedz referāts par aktuālu jautājumu semiotikas jomā.
Literatūra	Obligātā. / Obligatory: Chandler, Daniel. Semiotics. The Basics. London: Routledge, 2017 Fiske, John. Introduction to Communication Studies. UK: Routledge, 2010 Chandler, Daniel. Semiotics for Beginners http://visual-memory.co.uk/daniel/Documents/S4B/ Paolucci, Claudio. Cognitive Semiotics : integrating signs, minds, meaning and cognition /Claudio Paolucci., xiv, 157 lpp. : ilustrācijas ; 24 cm. Kruks, S. Semiozes izpratne latviešu avotos: valodnieku un mākslas zinātnieku zīmes koncepciju kritika Letonika 23, 2013 Mūsdienu arhitektūras vieta kultūras mantojuma saglabāšanā : starptautiska zinātniska konference, Rīga, 29.-30. maijs : referātu un prezentāciju kopsavilkumi /izdevuma sastādīšana: Agate Pudāne ; rediģēšana: Linda Zonne-Zumberga ; dizains: Sandra Betkere ; [ievads], vāka foto: Juris Dambis., 143 lpp. : ilustrācijas ; 21 cm Jewitt, Carey. Introducing multimodality / by Carey Jewitt, Jeff Bezemer and Kay O'Halloran. Milton Park, Abingdon, Oxon ;New York, NY :Routledge,2025., x, 219 lpp. : ilustrācijas. Papildu. / Additional: Berger, Arthur A. The Objects of Affection Semiotics and Consumer Culture. USA: Palgrave Macmillan, 2010 Armstrong, David. F. Original Signs: Gestures, Signs, and the Sources of Language. USA: Gallaudet University Press, 2002 Burke, Sean. The Death and Return of the Author: Criticism and Subjectivity in Barthes, Foucault and Derrida. UK: Edinburgh University Press, 2008 Eco, Umberto. The Limits of Interpretation Advances in Semiotics. USA: Indiana University Press, 1991 Lotman, Yuri. Universe of the Mind A Semiotic Theory of Culture. GB: Indiana University Press, 2001 Danesi, Marcel., The Semiotics of Emoji : the rise of visual language in the age of the Internet /Marcel Danesi., viii, 197 lpp. : ilustrācijas, tabulas ; 22 cm. Barthes, Roland., Mythologies / Roland Barthes ; translated from the French by Richard Howard [and] Annette Lavers. New York : Hill and Wang, 2013., xii, 274 lpp. : ilustrācijas ; 21 cm. Smirnova, Tatjana.. Terminoloģijas jautājumi fonosemantikas nozarē / Tatjana Smirnova Danesi, Marcel., The Semiotics of Emoji : the rise of visual language in the age of the Internet /Marcel Danesi., viii, 197 lpp. : ilustrācijas, tabulas ; 22 cm.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valoda B2 līmenī saskaņā ar Eiropas kopējām vadlīnijām, ja studiju kurss tiek apgūts angļu valodā

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads: definīcijas, metodoloģija, saistība ar citām valodniecības nozarēm, neverbāla komunikācija.	2	4	0	0
Zīmju modeļi: Ferdinands de Sosīrs, valoda un runa; Čārlza Pīrsa zīmes koncepcija. Trīs izteiksmes veidi: simbols, ikona, indekss, Jēlmsleiva sistēma.	2	4	0	0

Zīmes un objekti: objektu nosaukumi; atsauču kopums; modalitāte.	2	4	0	0
Analizējot struktūras: konceptuālās attiecības; telpiskās attiecības; secīgās attiecības; strukturālā samazināšana; paradigmu dimensija.	2	4	0	0
Pretstati: pretstatu valoda; nostādīšana; kontrastēšana. Retoriski tropi: metafora; metonīmija; apzīmējums un blakus nozīme.	2	6	0	0
Kodi: kodu veidi; tekstuālo kodu mijiedarbība; kodifikācija.	2	4	0	0
Tekstuālā mijiedarbība: komunikācijas modeļi; intertekstualitātes jēdziens; intratekstualitātes jēdziens.	2	4	0	0
Semiotiskā analīze: forma un funkcija; starpniecība; nozīmes uzbūve; semiotiskais režīms.	2	9	0	0
Kognitīvās semiotikas teorija: kognitīvā pieeja valodai; valoda un prāts; valodas maiņa.	2	4	0	0
Multimodālā komunikācija. Sociālā valodniecība un sociālā semiotika.	2	4	0	0
Valodu modelējošās skaitļošanas metodes.	2	4	0	0
Pārbaudes darbi. Studentu darbu prezentēšana.	2	6	0	0
Kopā:	24	57	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj lietot semiotikas pamatjēdzienus valodas komunikatīvo aspektu analīzē.	Eksāmens. Problēmu izpēte.
Izprot attieksmes starp dažādām semiotikas sistēmām un spēj identificēt atsevišķo zīmju funkcijas šajās sistēmās.	Eksāmens. Problēmu izpēte.
Spēj modelēt un analizēt valodas procesus digitālajā vidē un sniegt ieskatu cilvēka domāšanās procesā.	Prezentācija par starpdisciplināro pētījumu studenta specializācijas jomā.
Spēj integrēt iegūtās zināšanas semiotikā starpdisciplinārajos pētījumos inženierzinātnēs un/vai humanitārajās zinātnēs.	Prezentācija par starpdisciplināro pētījumu studenta specializācijas jomā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Apmeklējums, darbs nodarbībās	10
Problēmu izpēte	20
Prezentācija	20
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	12.0	12.0	0.0		*			*	